

Nowelizacja regulacji prawnych w zakresie gospodarki odpadami

Obecnie obowiązująca ustawa o odpadach¹ przez przeszło pięć lat jej obowiązywania okazała się niezadowolająco zabezpieczać środowisko przed przejawami niezgodnego z jej przepisami gospodarowania odpadami.

Pomimo pozornie surowych kar za popełnienie przewidzianych nią deliktów administracyjnych, sięgających do 1.000.000 zł, nie doszło do wyeliminowania szkodliwych zachowań, takich jak gospodarowanie odpadami bez wymaganych zezwoleń czy pozbywanie się odpadów w sposób nieorganizowany poprzez ich porzucenie. Ograniczenie występowania przykładowo wskazanych nieprawidłowości stało się celem ustawy uchwalonej w dniu 20 lipca 2018 r.², zmieniającej m.in. ustawę o odpadach, a także szeregu ustaw regulujących opisywaną materię. **Co istotne, przyjęte przepisy bezpośrednio wpłyną na prowadzoną działalność przez wszystkie podmioty gospodarujące odpadami, również te, które rozpoczęły działalność przed wejściem w życie omawianej nowelizacji³.**

Zasadnicza część przyjętych regulacji dotyczy ochrony przeciwpożarowej miejsc gospodarowania odpadami. Jak zakłada uzasadnienie projektu omawianej nowelizacji, przyjęte przepisy mają zapobiec wydawaniu zezwoleń dla miejsc, które nie spełniają wymagań przeciwpożarowych, np. ze względu na brak dróg czy zbiorników przeciwpożarowych⁴. Ma to zostać osiągnięte poprzez włączenie w procedurę wydawania zezwoleń organów Państwowej Straży Pożarnej. **Zgodnie z nowymi przepisami art. 42 ust. 4b-4e ustawy o odpadach, do wniosku o zezwolenie na zbieranie odpadów oraz do wniosku o zezwolenie na przetwarzanie odpadów należy dołączyć operat przeciwpożarowy sporządzony przez uprawnione do tego podmioty, uzgodnione w drodze postanowienia komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.** Uzgodnienie warunków ochrony przeciwpożarowej instalacji, obiektu

budowlanego lub jego części albo innego miejsca magazynowania odpadów może zostać uzależnione od spełnienia dodatkowych wymagań.

Co więcej, wydanie zezwoleń na zbieranie i przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów będą wydawane dopiero po przeprowadzeniu kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej. Nawijając do powyższego, warto zwrócić uwagę na znaczące rozszerzenie obowiązku przeprowadzenia kontroli oraz uzyskania opinii właściwych organów. Po pierwsze, uregulowano obowiązek przeprowadzenia kontroli również przez organy PSP. Po drugie, kontrole te będą przeprowadzane w większej liczbie postępowań, bowiem uprzednio kontrola WIOŚ dotyczyła wyłącznie pozwoleń na przetwarzanie odpadów oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniającego przetwarzanie odpadów. Po trzecie, opinie sporządzone przez wymienione wcześniej organy po przeprowadzeniu kontroli będą wiążące dla organu właściwego do wydania decyzji (art. 41 ust. 4 i 4a ustawy). **Jest to zmiana znacząca, bowiem w uprzednio obowiązującym stanie prawnym opinia wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska stanowiła przesłankę fakultatywną odmowy wydania zezwolenia będącego przedmiotem postępowania.**

Poza wymienioną zmianą rozszerzeniu uległ katalog przyczyn uzasadniających odmowę wydania zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów o inne przypadki, określone w dodatkowych do ustawy przepisach art. 46 ust. 1a-1f. Jak wskazywał projektodawca nowelizacji w jej uzasadnieniu, odmowa udzielenia zezwoleń ma być

skutkiem tzw. wilczego biletu, czyli stwierdzenia przez organ właściwy do wydania zezwoleń uprzednich naruszeń przepisów dot. gospodarki odpadami przez podmiot wnioskujący.

Przykładowo można wskazać, że przesłankami odmowy wydania zezwoleń będą:

- wcześniejsze cofnięcie zezwolenia wobec działania niezgodnie z zezwoleniem lub naruszania wymagań dotyczących ochrony przeciwpożarowej;
- skazanie za przestępstwa przeciwko środowisku lub niektóre przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu;
- trzykrotne ukaranie za wymienione w ustawie wykroczenia lub nawet jednokrotne wymierzenie kary administracyjnej za delikty określone w art. 194 ustawy.

Co ważne, wcześniejsze naruszenia przepisów pozostaną istotne nie tylko wtedy, gdy ukarany podmiot będzie się osobiście ubiegał o udzielenie zezwolenia. Przykładowo nie będzie możliwości wydania zezwolenia na rzecz osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej, której wspólnik, prokurent, członek zarządu, a nawet członek rady nadzorczej był skazany za przestępstwa przeciwko środowisku lub niektóre przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu.

Katalog podmiotów, których naruszenia przepisów skutkować będą odmową wydania zezwoleń, oraz katalog przesłanek tej odmowy został zakreślony szeroko, co może działać odstrasząco na przedsiębiorców zajmujących się gospodarowaniem odpadami. Z drugiej jednak strony nie sposób przewidzieć na dzień dzisiejszy, czy skutkiem ubocznym przyjętych regulacji nie będzie prowadzenie działalności przez tzw. słupy⁵.